

ADVIES

Jachtopeningstijden 2013-2018

SALV, 24 mei 2013 (nr. 2013-10)

Contactpersoon SALV: Koen Carels

1 Inleiding

Tijdens haar vergadering van 19 april 2013 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018.

De Vlaamse Regering besliste eveneens de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Minaraad en de SALV.

De SALV ontving op 25 april 2013 de adviesvraag van minister Joke Schauvliege. In onderlinge afstemming beslisten de betrokken adviesraden om een elk een afzonderlijk advies uit te brengen over de materie.

Binnen de SALV werd het advies uitgewerkt binnen een daartoe opgerichte ad hoc werkcommissie.

Het ontwerpadvies werd door de SALV tijdens de zitting van 24 mei 2013 goedgekeurd met onthouding van Natuurpunt omdat zij zich binnen de Minaraad over dit dossier hebben uitgesproken.

Piet Vanthemsche

Voorzitter SALV

2 Krachtlijnen

Het ontwerpbesluit inzake de jachtopeningstijden 2013-2018 heeft betrekking op bejaging doorheen het jaar waarop de gewone of de bijzondere jacht op een bepaalde wildsoort is geopend.

De SALV onderschrijft het voorliggende ontwerpbesluit. Het laat toe om een effectieve bejaging mogelijk te maken en beantwoordt aan een maatschappelijke vraag.

Zo wordt in dit voorontwerp de jacht op everzwijnen, zowel de gewone jacht als de bijzondere bejaging, toegelaten gedurende het ganse jaar. Dit is volgens de SALV een belangrijk positief punt dat de mogelijkheden om op te treden stevig uitbreidt en toelaat op een verantwoorde wijze op te treden, waar en wanneer nodig.

Ook de ganzenproblematiek wordt aangepakt. De verlenging van de jachtperiode op de Canadaganzen en de uitbreiding van de bijzondere bejaging op de grauwe ganzen zijn twee maatregelen die volgens de SALV terecht rekening houden met deze problematiek en zullen bijdragen tot een inperking van de schadegevallen in meerdere gewassen.

De jacht op de houtduif blijft echter beperkt tussen 15 september en 29 februari. Hier is de SALV vragende partij voor een uitbreiding tot einde maart. De SALV onderbouwt deze vraag door te verwijzen naar een lopend onderzoek in West-Vlaanderen van het INBO waarin deze stelling op basis van de eerste resultaten wordt onderschreven.

Hoewel dit geen voorwerp uitmaakt van dit advies, vraagt de SALV toch de nodige aandacht voor de jacht na zonsondergang en voor zonsopgang, de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend en de schaderegeling door wild die van toepassing is. Een adequate regeling inzake wildschade is immers noodzakelijk als sluitstuk voor een performante wildbeheersing.

3 Situering

[1] Het dossier waarover advies gevraagd wordt, bestaat uit:

- een nota aan de leden van de Vlaamse Regering (VR 2013 1904 DOC.0364/1);
- het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018 (VR 2013 1904 DOC.0364/2);
- het advies van de Inspectie van Financiën van 3 april 2013 aan Vlaams minister van leefmilieu, Natuur en Cultuur over het ontwerp van besluit (VR 2013 1904 DOC.0364/3).

[2] Jachtopeningstijden 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018. Conform het Jachtdecreet van 24 juli 1991, artikel 4, bepaalt de Vlaamse Regering minstens vijfjaarlijks voor het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Vlaamse Gewest, voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild en voor elke jachtwijze de data van opening en van de sluiting van de jacht.

Het voorliggende ontwerpbesluit volgt op het besluit van de Vlaamse Regering van 30 mei 2008 betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2013 (5 jachtseizoenen).

Het besluit inzake de jachtopeningstijden heeft betrekking op bejaging doorheen het jaar waarop de gewone of de bijzondere jacht op een bepaalde soort is geopend. Bijzondere jacht heeft betrekking op het uitoefenen van de jacht in de gevallen waarbij dit noodzakelijk is ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen voor het natuurbeheer of voor de veiligheid van het luchtverkeer.

De bejaging doorheen de dag heeft betrekking op de tijdstippen waarop mag gejaagd in een dagperiode. Dat laatste wordt geregeld in een andere besluit, met name het besluit van de Vlaamse Regering van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend (jachtvoorwaardenbesluit).

[3] Onder wild worden begrepen alle dieren die tot de soorten behoren zoals opgelijst in artikel 3 van het Jachtdecreet, ingedeeld in volgende 4 categorieën:

- a) Grof wild: edelherten (*Cervus elaphus*), reeën (*Capreolus capreolus*), damherten (*Dama dama*), moeflons (*Ovis musimon*), wilde zwijnen (*Sus scrofa*);
- b) Klein wild: hazen (*Lepus europaeus*), fazanten (*Phasianus colchicus*), korhoenders (*Lyrurus tetrrix*), patrijzen (*Perdix perdix*);
- c) Waterwild: wilde eenden (*Anas platyrhynchos*), krakeenden (*Anas strepera*), slobbeenden (*Anas clypeata*), kuifeenden (*Aythya fuligula*), tafeleenden (*Aythya ferina*), pijlstaarten (*Anas acuta*), wintertalingen (*Anas crecca*), smienten (*Anas penelope*), grauwe ganzen (*Anser anser*), rietganzen (*Anser fabalis*), watersnippen (*Gallinago gallinago*), meerkoeten (*Fulica atra*), toppereenden (*Aythya marila*), kolganzen (*Anser albifrons*), kleine rietganzen (*Anser brachyrhynchus*), Canadaganzen (*Branta canadensis*), waterhoenen (*Gallinula chloropus*), Kieviten (*Vanellus vanellus*), zomertalingen (*Anas querquedula*), bokjes (*Lymnocyptes minimus*), goudplevieren (*Pluvialis apricaria*);
- d) Overig wild: houtduiven (*Columba palumbus*), konijnen (*Oryctolagus cuniculus*), vossen (*Vulpes vulpes*), verwilderde katten (*Felis catus*), bunzings (*Putorius putorius*), hermelijnen (*Mustela erminea*), wezels (*Mustela nivalis*), boommarters (*Martes martes*), steenmarters (*Martes foina*).

[4] Wildschade is, conform artikel 24 van het Jachtdecreet, de volledige schade veroorzaakt door de dieren die behoren tot de in artikel 3 bedoelde soorten.

[5] Jacht is de handeling waarbij het wild gedood of gevangen wordt, alsmede de handeling waarbij dat wild met dat doel opgespoord en achtervolgd wordt (artikel 2 van het Jachtdecreet).

[6] Bestrijding van wild. De eigenaar of grondgebruiker heeft het recht om jaagbaar wild dat schade toebrengt aan zijn gewassen, teelten bossen of eigendommen terug te drijven. Indien de eigenaar of de grondgebruiker kan aantonen dat geen andere bevredigende oplossing bestaat, kan hij het jaagbaar wild eveneens doden of laten doden onder bepaalde specifieke voorwaarden, maar niet buiten de door de Vlaamse Regering bepaalde tijden (artikel 22 van het Jachtdecreet).

4 Advies

4.1 Algemeen

[7] De land- en tuinbouwsector heeft belang bij een goede jachtregelgeving. De SALV stelt vast dat de land- en tuinbouw als sector rechtstreeks betrokken is bij de jachtwetgeving omdat vele wildsoorten schade kunnen berokkenen aan heel wat gewassen. De sector heeft belang bij een goede jachtregelgeving, zodat de jagerij de mogelijkheid heeft om de wildstand binnen normale en draagbare perken te houden. Het voorkomen van schade door de populaties te reguleren is volgens de SALV nog steeds de beste methode om wildschade te voorkomen en te beperken.

[8] Het ontwerpbesluit beantwoordt aan de behoefte. Het huidige voorontwerp laat volgens de SALV toe om een effectieve bejaging mogelijk te maken en beantwoordt aan een maatschappelijke vraag.

4.2 Jachtopeningstijden 2013-2018

[9] Goede regeling voor everzwijnen. Vanuit wildschade oogpunt zijn de everzwijnen een jaarlijks groeiend probleem. In meerdere streken is deze diersoort in sterke aangroei met alle problemen van dien voor schade aan de gewassen, risico's op insleep van dierziekten en ongevallen. In dit voorontwerp wordt de jacht op de everzwijnen, zowel de gewone jacht als de bijzondere bejaging, toegelaten gedurende het ganse jaar. Dit is volgens de SALV een belangrijk positief punt dat mogelijkheden om op te treden stevig uitbreidt en toelaat op een verantwoorde wijze op te treden, waar en wanneer nodig.

Tabel. Openingstijden voor grof wild zoals voorgesteld in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij het ontwerp jachtopeningsbesluit (JOB)

Soort	JOB 2008-2013		Voorstel JOB 2013-2008	
	open	sluit	open	sluit
Wild zwijn				
frisling overloper	15 mei 1 jan 15 sep	15 sep 14 mei 30 sep	1 jan 1 jan	31 dec 31 dec
adult	1 okt 1 jan	31 dec 30 sep		
Ree				
geit en kits	15 jan	15 mrt	1 jan	31 mrt
bok	15 mei	15 sep	1 mei	14 sep
Damhert	1 okt 1 jan	31 dec 30 sep	1 okt 1 jan	31 dec 30 sep
Edelhert	1 okt 1 jan	31 dec 30 sep	1 okt 1 jan	31 dec 30 sep
Moefflon	1 okt 1 jan	31 dec 30 sep	1 okt 1 jan	31 dec 30 sep

[10] Goede regeling voor ganzen. Ganzen zijn al geruime tijd een groeiend probleem met de stijgende populaties zowel van trekkende ganzen als van overwinterende soortgenoten. De verlenging van de jachtperiode op de Canadaganzen en de uitbreiding van de bijzondere bejaging op de grauwe ganzen zijn twee maatregelen die volgens de SALV terecht rekening houden met deze problematiek en zullen bijdragen tot een inperking van de schadegevallen in meerdere gewassen.

Tabel. Openingstijden voor waterwild zoals voorgesteld in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij het ontwerp jachtopeningsbesluit (JOB)

Soort	JOB 2008-2013		Voorstel JOB	
	open	sluit	open	sluit
Grauwe gans	15 aug 15 jul	30 sep 14 aug	15aug 15 jul 1 okt	30 sep 14 aug 31 jan
Canadese gans	15 aug 1 feb 15 jul	31 jan 29 feb 14 aug	15 aug 1 april	31 mrt 14 aug
Wilde eend	1 sep 15 jul	31 jan 31 aug	15 aug 15 jul	31 jan 14 aug
Smient	15 okt	15 nov	15 okt	14 nov
Kievit	1 jul	30 jun	1 jan	31 dec

[11] Goede regeling voor konijnen. Ook konijnen kunnen naargelang de streek en de omstandigheden zorgen voor aanzienlijke schadegevallen. De combinatie van gewone jacht en bijzondere jacht zoals voorgesteld in het ontwerpbesluit, is volgens de SALV hiervoor een goede techniek.

[12] Te beperkte jachtperiode voor houtduiven. Houtduiven vormen in vele gebieden een stijgend probleem en een ware plaag. In het voorliggende ontwerpbesluit blijft de gewone jacht op de houtduif echter beperkt tot en met 29 februari. De SALV vraagt om de gewone jacht uit te breiden tot einde maart.

De meeste trekkende houtduiven zijn tegen eind februari terug naar de meer noordelijke gebieden getrokken. De hier aanwezige houtduiven zullen zich klaar maken om hier tot nestelen te komen en jongen proberen groot te brengen. Daarvoor zal veel voedsel nodig zijn, dat ze onder meer vinden op akkers.

Tijdens het voortplantingsseizoen van de houtduiven kan geen gewone jacht geopend worden¹. Het INBO is bezig met een studie in opdracht van de Provincie West-Vlaanderen waarin er onder meer nagegaan wordt of de hier aanwezige houtduiven gedurende de maand maart reeds rijp zijn om tot voortplanting over te gaan. De voorlopige resultaten van de maand maart 2012 zouden aangeven dat dit nog niet het geval is. Het onderzoek wordt verder gezet in 2013 en 2014. Meer onderbouwde resultaten zullen dus pas eind 2014 ter beschikking komen. Maar ondertussen zijn er op het terrein reeds duidelijke indicaties dat het geen probleem zou vormen mocht er in de maand maart toch nog gewone jacht open zijn op de houtduif.

¹ Artikel 7 van de Vogelrichtlijn stelt "Zij (de lidstaten, red) zien er in het bijzonder op toe dat soorten waarop de jachtwetgeving van toepassing is, niet worden bejaagd zolang de jonge vogels het nest niet hebben verlaten of gedurende de verschillende fasen van de broedperiode."

Tabel. Openingstijden voor overig wild zoals voorgesteld in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij het ontwerp jachtopeningsbesluit (JOB)

Soort	JOB 2008-2013		Voorstel JOB	
	open	sluit	open	sluit
Konijn	15 aug 1 mrt	29 feb 14 aug	15 aug 1 mrt	29 feb 14 aug
Houtduif	15 sep 1 mrt	29 feb 14 sep	15 sep 1 mrt	29 feb 14 sep
Vos	1 okt 15 feb 15 mei	14 feb 14 mrt 30 sep	15 okt 15 mei	29 feb 14 oktober
Verwilderde kat			1 jan	31 dec

4.3 Andere jacht- en wildschade wetgeving

De SALV wijst nog op een aantal dringende problematieken die niet in dit voorontwerp vervat (kunnen) zitten, maar die eveneens een oplossing behoeven. Deze dienen te worden opgenomen in discussies rond andere besluiten inzake jacht en wildschade:

[13] Nood aan de uitbreiding van de jachtvoorwaarden.

- Voor een effectieve bejaging van de everzwijnen is een bejaging bij nacht absoluut nodig, evenals de toelating om de aanzitplaatsen aan te korrelen. Ook moeten drukjachten kunnen georganiseerd worden in voldoende grote gebieden, waarbij vluchtmogelijkheden in natuurgebieden zoveel mogelijk vermeden worden; Om wildschade door houtduiven echt te voorkomen, moeten de jagers kunnen gebruik maken van de duiven carrousel.

[14] Herwerk de vergoeding voor wildschade.

- De aanvraagprocedure voor het verkrijgen van vergoedingen voor wildschade is momenteel vrij complex (ook talrijke uitzonderingen). De SALV pleit voor administratieve vereenvoudiging waardoor gelden schade op een relatief eenvoudige manier kan worden vergoed;
- Er dient een behoorlijke vergoedingsregeling bij wildschade uitgewerkt te worden ten aanzien van de land- en tuinbouw. Hierbij mogen geen preventiemaatregelen worden opgelegd die buitensporig zwaar of kostelijk zijn. Zo kan het niet zijn dat men de land- en tuinbouwers zou verplichten hun akkers te omheinen vooraleer in aanmerking te komen voor vergoeding. Gronden waarop effectief en voldoende gejaagd wordt, hebben reeds hun steentje bijgedragen aan een effectieve preventie.

[15] Aanpassingen van het soortenbesluit voor schade door kraaien en kauwen. Tevens moet gewezen worden op het stijgende aantal schadegevallen door toedoen van kraaien en kauwen, te wijten aan een sterke populatietoename. Deze problematiek kan aangepakt worden in het kader van het soortenbesluit terwijl de schade door deze beschermde soorten kan aangepakt worden in het wildschadebesluit.

[16] Monitor de wildschade. Het is belangrijk om de effectief geleden schade in kaart te brengen en dit best per regio. De SALV suggereert na te gaan of dit kan gebeuren via de verzamelaanvraag, zoals dat sinds 2009 in Wallonië van toepassing is².

4.4 Andere

[17] In de overwegende bij het ontwerpbesluit waar nu staat “*Gelet op advies <kenmerk> van de Minaraad, gegeven op <datum>*”; dient nog een verwijzing naar het advies van de SALV toegevoegd te worden.

² Voor wat de verzamelaanvraag oogstjaar 2009 in Wallonië betreft, werd een rubriek 16 ingevoegd “*Dégâts de sangliers*” met de omschrijving “*Afin de mieux appréhender l’importance des dégâts de sangliers et leur évolution dans le temps, une colonne spéciale a été insérée en rubrique 5 de la déclaration de superficie. Elle permet à l’agriculteur d’indiquer par parcelle, s’il a constaté de tels dégâts pendant la période allant d’avril 2008 à mars 2009. Ne doivent être mentionnés que les dégâts qui ont affecté plus de 5% de la superficie de la parcelle actuelle. Ces renseignements n’ont d’autre but que de permettre de mieux apprécier la nécessité d’une adaptation de la législation cynégétique concernant le sanglier.*” Bron: http://agriculture.wallonie.be/apps/spip_wolwin/breve.php3?id_breve=523